

Sygn. akt I Ca 292/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Teresa Osowicka (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Twardowska

SR del. do SO Justyna Dzieża

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Kmin

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. K.

przeciwko A. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 8 czerwca 2016 r. sygn. akt IX C 1575/15

oddala apelację.

SSO Teresa Osowicka SSO Dorota Twardowska SSR del. do SO Justyna Dzieża

Sygn. akt I Ca 292/16

UZASADNIENIE

Powódka Z. K. w pozwie wniesionym przeciwko A. K. domagała się zapłaty na swoją rzecz kwoty 5.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że pozwany jest proboszczem Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Św. J. w E., która to jest dłużnikiem powódki. Powódka prowadzi postępowanie egzekucyjne przeciwko Parafii na podstawie tytułu wykonawczego obejmującego kwotę 75.000 zł a nadto odsetki i koszty postępowania. W toku postępowania egzekucyjnego Komornik pismem z dnia 16 lipca 2014r. zajął prawo Parafii do zbierania ofiar pieniężnych w trakcie mszy świętych i ustanowił pozwanego, jako proboszcza tej Parafii zarządcą zajętego prawa, zobowiązując go do przekazania Komornikowi wszelkich środków uzyskanych w wyniku zbiórek na tacę. Powódka wyjaśniła, że egzekucja pozostaje bezskuteczna, albowiem Parafia mimo nałożonego obowiązku oraz realizacji własnych zobowiązań, na poczet jej wierzytelności nie uiściła żadnej kwoty. Zdaniem powódki pozwany działa na jej szkodę i ponosi za nią odpowiedzialność oraz winę na zasadzie art. 415 k.c.

Pozwany A. K. wniósł o odrzucenie pozwu, z uwagi na to, że powódka błędnie wskazała stronę pozwaną, ewentualnie o oddalenie powództwa. Pozwany wskazał, że od sierpnia 2013r. pełni rolę proboszcza w Parafii p.w. Św. J. w E., wyjaśnił także, że Parafia nie jest właścicielem zebranych ofiar, jest jedynie jej depozytariuszem. Taca ma zawsze charakter celowy i służy określonym zadaniom, co regulują postanowienia prawa kościelnego oraz normy nałożone przez B. czy K. Diecezjalną. Proboszcz nie decyduje samodzielnie o przeznaczeniu tacy. Pozwany zaś jako proboszcz stosuje się do unormowań zawartych w Konkordacie między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską a nadto w ustawie o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczpospolitej Polskiej.

Postanowieniem z dnia 03 listopada 2015r. Sąd Rejonowy w Elblągu oddalił wniosek pozwanego A. K. o odrzucenie pozwu.

Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Elblągu oddalił powództwo. Rozstrzygnięcie było wynikiem następujących ustaleń i wynikających z nich wniosków:

Wyrokiem z dnia 15 września 2011r. wydanym w sprawie (...) Sąd Rejonowy w Elblągu orzekł o obowiązku uiszczenia przez Rzymskokatolicką Parafię p.w. Świętego J. w E. na rzecz Z. K. kwoty 75.000 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych, tj. czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym liczonych od kwot 2.000 zł od dnia 10 stycznia 2008r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 73.000 zł od dnia 28 lutego 2008r. do dnia zapłaty. Nadto orzeczono o kosztach sądowych. Niniejszy wyrok jest prawomocny. W dniu 28 grudnia 2011r. Sąd Okręgowy w Elblągu nadał wymienionemu wyrokowi klauzulę wykonalności.

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego Z. K. w dniu 14 lutego 2012r. wszczęła przeciwko Rzymskokatolickiej Parafii p.w. Świętego J. w E. postępowanie egzekucyjne, które jest prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Elblągu W. K. pod sygnaturą Km (...) W toku tego postępowania w dniu 16 lipca 2014r. zajęto prawo Rzymskokatolickiej Parafii p.w. (...) J. w E. do zbierania ofiar pieniężnych w trakcie mszy świętych i wynikające z tego prawa świadczenia pieniężne. Postanowieniem z dnia 16 lipca 2014r. Komornik ustanowił zarządcę zajętego prawa do zbierania ofiar pieniężnych w trakcie mszy świętych w osobie księdza A. K.. Ponadto zobowiązał zarządcę do składania w kancelarii komornika, w każdy poniedziałek cotygodniowych sprawozdań ze sprawowanego zarządu.

Ofiary pieniężne zbierane podczas mszy świętych w Parafii p.w. Świętego J. w E. mają charakter celowy i zawsze służą określonym zadaniom. Rola proboszcza w tym zakresie ogranicza się do zapowiedzi podczas mszy świętej celu zbieranych środków i dokonania ich zbioru. Zebrane środki są następnie przekazywane przez proboszcza bądź wyznaczonego wikariusza na określone cele na rzecz instytucji. Zbiórkę środków pieniężnych z przeznaczeniem ich na określone cele zarządza B. Diecezji (...).

Pozwany A. K. w toku postępowania egzekucyjnego dokonuje sprawozdań z rozdysponowania w poszczególnych miesiącach ofiar wiernych złożonych w trakcie mszy świętych, wyszczególniając na jakiego rodzaju cele i na rzecz jakich instytucji zebrane środki zostały przekazywane. Postępowanie egzekucyjne jest w toku, nie zostało prawomocnie zakończone.

Powódka Z. K. nie uzyskała dotąd żadnej kwoty na poczet zaspokojenia swojej wierzytelności względem Parafii p.w. Św. J..

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że w rozpoznawanej sprawie bezspornym był fakt istnienia po stronie Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. J. w E. zobowiązania finansowego wobec powódki, a nadto fakt toczącego się postępowania egzekucyjnego z tego tytułu przeciwko tejże Parafii pod sygnaturą Km (...). W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości również to, iż w toku tego postępowania Komornik zajął prawo do zbierania ofiar pieniężnych w trakcie mszy świętych i wynikające z tego prawa świadczenia pieniężne oraz że pozwany A. K. pełniący funkcję proboszcza tejże Parafii został ustanowiony w toku egzekucji zarządcą zajętego prawa. Ponadto pozwany został zobowiązany do składania w kancelarii komornika, w każdy poniedziałek cotygodniowych sprawozdań ze sprawowanego zarządu. Bezsporną kwestią pozostaje, że powódka w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego

nie otrzymała dotychczas żadnych środków pieniężnych. Sporną zaś kwestią między stronami była zasadność i wysokość roszczenia, którego powódka domagała się od pozwanego, jako sprawcy szkody.

Podkreślono, że roszczenie dochodzone niniejszym pozwem opiera na szkodzie polegającej na tym, że w wyniku działania pozwanego pieniądze wpływające do Parafii w postaci ofiar, które powinny być przekazywane komornikowi lub bezpośrednio powódce są wyprowadzane a tym samym egzekucja pozostaje bezskuteczna. Zaniechanie pozwanego natomiast polega na nieprzekazywaniu tychże środków na rzecz powódki.

W ocenie Sądu pierwszej instancji podstawę prawną żądania powódki stanowił art. 415 k.c., zgodnie z którym ten kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Sąd pierwszej instancji wskazał, że nie znalazł podstaw, aby uznać istnienie odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego wobec powódki na zasadzie odpowiedzialności kontraktowej, o której mowa w art. 471 k.c. Podkreślono, że powódka nie zawierała umowy będącej źródłem istniejącej wierzytelności z pozwanym A. K.. Powódkę łączył stosunek prawny z Parafią Rzymskokatolicką p.w. Św. J. w E.. Wobec tego podmiotu powódka posiada tytułu wykonawczy i wobec niego toczy się postępowanie egzekucyjne, które nadal trwa. W tym stanie rzeczy brak jest podstaw do obarczania pozwanego odpowiedzialnością kontraktową za ewentualne szkody z tytułu niewykonania zobowiązania finansowego przez Parafię Rzymskokatolicką p.w. Św. J. w E..

W ocenie Sądu pierwszej instancji, brak jest podstaw do obarczania pozwanego odpowiedzialnością na zasadzie art. 415 k.c. Powódka nie wykazała, że A. K. jako osoba fizyczna wyrządził jej swoim działaniem lub zaniechaniem szkodę, a nadto nie wykazała jej wysokości.

Przypomniano, że zgodnie z postanowieniem Komornika z dnia 16 lipca 2014 r. A. K. został ustanowiony zarządcą zajętego prawa do zbierania ofiar pieniężnych w trakcie mszy świętych a nadto na podstawie art. 937 k.p.c. został zobowiązany do składania w kancelarii komornika, w każdy poniedziałek cotygodniowych sprawozdań ze sprawowanego zarządu. Jak wynika z akt egzekucyjnym Km (...)sprawozdania z rozdysponowania ofiar wiernych, tzw. tacy w poszczególnych miesiącach zostały złożone przez pozwanego, a zatem A. K. jako osoba fizyczna wywiązał się on z nałożonego na niego jako zarządcę obowiązku. Sąd pierwszej instancji zauważył, że wprawdzie pozwany nie przekazał dotychczas Komornikowi bądź bezpośrednio powódce na poczet istniejącej wierzytelności środków w postaci ofiar zebranych podczas mszy świętych, niemniej w ocenie Sądu pierwszej instancji takiego zachowania nie można wiązać z bezprawnością i winą pozwanego. Pozwany bowiem jako proboszcz Parafii zbiera ofiary pieniężne podczas mszy świętych, a następnie przekazuje je na określone cele, które uprzednio ogłosił wiernym, co podyktowane jest określonymi zarządzeniami diecezjalnymi i konferencji episkopatu, do których jak wynika z zeznań świadków musi się on stosować. W tej materii pozwany stosuje się chociażby do zapisów kodeksu prawa kanonicznego, ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą Polską.

Zasady stosunku Państwa do K., w tym jego sytuację prawną i majątkową określa ustawa z dnia 17 maja 1989r. (Dz. U. 2013, poz. 1169) o stosunku Państwa do Kościoła (...) w Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 15 te same ustawy organizowanie kultu publicznego i jego sprawowanie podlega władzy kościelnej. W myśl art. 57 ust. 1 i 2 tej ustawy kościelne osoby prawne mają prawo do zbierania ofiar na cele religijne, kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą, naukową oświatową i wychowawczą oraz utrzymanie duchownych i członków zakonu. Zbiórki te nie wymagają zgłoszenia, jeżeli odbywają się w obrębie terenów kościelnych, kaplic oraz w miejscach i okolicznościach zwyczajowo przyjętych w danej okolicy i w sposób tradycyjnie ustalony.

Pozwany podlega ponadto bezpośrednio przepisom kodeksu prawa kanonicznego. Zgodnie z Kanonem (...) ordynariusz miejsca, w przedmiotowej sprawie B. Diecezji (...), może nakazać we wszystkich kościołach i kaplicach, nawet należących do zakonnych instytucji, które faktycznie na sposób stały są dostępne dla wiernych, przeprowadzenie specjalnej zbiórki na określone cele parafialne, diecezjalne, krajowe lub powszechne, którą następnie należy starannie przesłać do kurii diecezjalnej. Kanon (...) § 1 stanowi, że jeśli nie stwierdzi się czegoś przeciwnego, ofiary składane na ręce przełożonych lub zarządców jakiegokolwiek kościelnej osoby prawnej, nawet prywatnej,

domniemywa się, że zostały złożone na rzecz tej osoby prawnej. W szczególności należy tutaj podkreślić, na co wskazuje § 3 Kanonu (...), że ofiary złożone przez wiernych na określony cel mogą być przeznaczone jedynie na ten cel.

Mając na uwadze powyższe Sąd pierwszej instancji uznał, że działanie pozwanego w postaci przekazywania zebranych środków na poczet innych instytucji jest podyktowane obowiązującymi przepisami i szczegółowymi zarządzeniami bezpośrednio jego przełożonych, co wbrew twierdzeniom powódki nie prowadzi do zamierzonego wyprowadzania zebranych środków. Trudno zatem określić, że takie działanie prowadzi do wyrządzenia powódce szkody.

Ponadto wobec zakwestionowania przez stronę pozwaną wysokości dochodzonego przez powódkę roszczenia, należało zdaniem Sądu pierwszej instancji przyjąć, iż powództwo nie zostało wykazane również co do wysokości. Powódka kwoty objętej pozwem dochodziła na podstawie szacowania uzyskiwanych w ofierze na msze święte w jeden dzień świąteczny środków pieniężnych. Powódka zawnioskowała o zwrócenie się do Rzymskokatolickiej Parafii Św. J. w E. o wskazanie wysokości kwot zebranych na tacę w okresie od lipca 2014r. do maja 2015r., wysokości i źródeł innych dochodów Parafii w tym okresie, wysokości wszystkich wydatków oraz wskazania podmiotów na rzecz których Parafia uiściła jakiegokolwiek środki pieniężne. Ponadto powódka złożyła wniosek o zwrócenie się do instytucji takich jak: Kuria Diecezjalna (...), Caritas Diecezji (...), Wyższe Seminarium Duchowne, (...) w O.-Wydział Teologii, Katolicki (...) L. J. P. II o informacje w zakresie wysokości środków jakie uzyskały od dłużnej Parafii w okresie od lipca 2014r. do maja 2015r. Przedmiotowe instytucje nie wskazały żadnych danych w oparciu o które Sąd mógłby poczynić ustalenia co do wysokości roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie. Wysokości żądania powódki nie wykazuje również informacja przekazana przez Katolicki (...) L. J. P. II, który wskazał, że w okresie do lipca 2014r. do maja 2015r. została przekazana przez Parafię Św. J. jedynie kwota 690 zł. Jest to wartość znacznie niższa od wysokości jakiej domaga się powódka.

Biorąc pod uwagę powyższe w ocenie Sądu pierwszej instancji powódka na poparcie swych twierdzeń w zakresie wysokości zbieranych podczas mszy św. ofiar nie przedstawiła żadnych dowodów. Mając na względzie powyżej przedstawione okoliczności i rozważania Sąd oddalił powództwo na podstawie art. 415 k.c.

W apelacji powódka Z. K. wniosła o zmianę wyroku i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 5 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty, a ponadto o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje. Ewentualnie domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że dochodzone przez nią roszczenie wywodzi z czynu niedozwolonego, którego dopuszcza się pozwany, który jako proboszcz usuwa środki pieniężne spod egzekucji, regulując inne zobowiązania Parafii. Podkreśliła, że pozwany został ustanowiony przez Komornika dozorcą zajętego prawa i spoczywają na nim obowiązki z tego tytułu, przy czym podstawowym obowiązkiem jest przekazywanie Komornikowi wszelkich środków uzyskanych w wyniku zbiórek na tzw. tacę (art. 938 w zw. z art. 910⁽²⁾ § 2 k.p.c.).

W ocenie skarżącej nietrafne jest przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że środki pieniężne zbierane na tacę nie są własnością Parafii. Taka konstrukcja została wymyślona przez pozwanego wyłącznie na potrzeby niniejszego postępowania celem uchylenia się przez pozwanego od odpowiedzialności odszkodowawczej. Pomimo takich twierdzeń, nawet sam pozwany w czasie rozprawy z dnia 24 lutego 2016 r. powiedział jednak wyraźnie, że taca jest własnością Parafii, to on sam decyduje, które zobowiązania z tych pieniędzy spłaca. Zdaniem skarżącej błędne są wnioski, jakie Sąd Rejonowy wyciągnął z wybiórczego przytoczenia przepisów Kodeksu prawa kanonicznego i ustawy o stosunku Państwa do Kościoła (...). Przepisy te w żaden sposób nie wyłączają możliwości przeznaczania środków uzyskanych w formie datków od wiernych w czasie Mszy Świętych na wykonanie przez Parafię jej zobowiązań. Co więcej, przyjęcie przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku, że taca nie stanowi własności Parafii pozostaje w sprzeczności z postanowieniem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 30 czerwca 2014r., I Cz (...), który wydany został w sprawie IX Co(...), w którym Sąd Okręgowy przyjął, że w postępowaniu egzekucyjnym przeciwko Parafii egzekucja z tacy jest dopuszczalna.

Powódka nie zgodziła się ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, wedle którego po jej stronie nie występuje żadna szkoda, ponieważ nadal przysługuje jej wierzytelność objęta tytułem wykonawczym przeciwko Parafii. Nie można twierdzić, że wierzytelność w praktyce nieegzekwowalna jest równoważna z pieniędzmi. Sam ustawodawca wprowadza przecież penalizację zachowań polegających na usunięciu składników majątku spod egzekucji (vide art. 300 i nn. kodeksu karnego). Zachowanie pozwanego realizuje znamiona tego czynu zabronionego. W ocenie powódki Sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, że nie wykazała ona wysokości roszczenia. W niniejszej sprawie zachodziły przesłanki do zastosowania przepisu art. 322 k.p.c.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja powódki Z. K. nie zasługiwała na uwzględnienie, gdyż zaskarżone orzeczenie – pomimo błędnego uzasadnienia - odpowiada prawu.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że powódka w pozwie wskazała na dwa reżimy odpowiedzialności pozwanego za szkodę, która została jej wyrządzona na skutek niewykonania tytułu wykonawczego. W ocenie powódki pozwanemu można przypisać odpowiedzialność deliktową na podstawie art. 415 k.c., gdyż jego zachowanie wypełnia znamiona przestępstwa kwalifikowanego z art. 300 § 2 k.k. (pozwany udaremnia wykonanie orzeczenia przez to, że usuwa spod egzekucji uzyskane z tacy środki pieniężne), art. 302 § 1 k.k. (pozwany dopuszcza się występku faworyzowania wierzyciela) oraz z art. 284 § 2 k.k. (pozwany dopuszcza się sprzeniewierzenia powierzonych mu środków pieniężnych). Ponadto pozwanemu, zdaniem powódki, można przypisać odpowiedzialność kontraktową, o której mowa w art. 471 k.c., gdyż będąc ustanowiony zarządcą zajętego prawa majątkowego naruszył obowiązki, o których mowa w art. 938 § 2 k.p.c. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał, że brak jest podstaw do obarczania pozwanego odpowiedzialnością kontraktową, gdyż powódka nie zawierała z nim umowy, a stosunek prawny łączył powódkę jedynie z dłużnikiem, a więc Parafią pod wezwaniem Św. J. w E.. Stanowisko Sądu pierwszej instancji obarczone jest błędem.

Nie może budzić wątpliwości, że powódka domagała się naprawienia szkody od pozwanego A. K. jako od osoby fizycznej, która w toku postępowania egzekucyjnego została ustanowiona zarządcą zajętego prawa dłużnika do zbierania ofiar pieniężnych w trakcie mszy świętych. Wskazać więc trzeba, że zarządca ponosi odpowiedzialność cywilną za niewykonanie lub nienależyte wykonanie czynności zarządu według zasad określonych w art. 935 k.p.c. Podstawą tej odpowiedzialności wobec uczestników postępowania egzekucyjnego jest art. 471 k.c., zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Natomiast względem innych osób aniżeli uczestnicy postępowania egzekucyjnego zarządca odpowiada w oparciu o przepisy o czynach niedozwolonych, tj. na zasadach określonych w art. 415 k.c. Takie stanowisko prezentowane jest szeroko w doktrynie, w tym między innymi w komentarzach do Kodeksu postępowania cywilnego Tadeusza Erecińskiego, Heleny Ciepłej, Małgorzaty Brulińskiej oraz w pozycji Egzekucja z nieruchomości Grzegorza Julke.

Oczywistym jest, że powódka, jako wierzycielka, ma status uczestnika postępowania egzekucyjnego (por. art. 922 k.p.c.). Wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji podstawą odpowiedzialności zarządcy wobec niej stanowił więc przepis art. 471 k.c., a rzeczą Sądu w tej sprawie było dokonanie oceny czy spełnione zostały przesłanki odpowiedzialności kontraktowej. Sąd pierwszej instancji oceny takiej zaniechał, bezpodstawnie upatrując podstawy prawnej roszczenia powódki w przepisie art. 415 k.c.

W okolicznościach rozpatrywanej sprawy pierwszym warunkiem przypisania pozwanemu odpowiedzialności z art. 471 k.c. było ustalenie, iż rzeczywiście został on ustanowiony zarządcą w postępowaniu egzekucyjnym. W ocenie Sądu Okręgowego warunek ten nie został spełniony. Z akt sprawy egzekucyjnej VI Km (...) wynika, że w dniu 16 lipca 2014 r. komornik sądowy W. K. dokonał zajęcia prawa majątkowego dłużnika w postaci prawa do zbierania ofiar pieniężnych w trakcie mszy świętych. Tego samego dnia, komornik, postanowieniem, ustanowił zarządcę zajętego prawa w osobie księdza A. K., wskazując, że podstawą prawną rozstrzygnięcia stanowi art. 910² § 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem,

jeżeli zachodzi potrzeba realizacji innych uprawnień wynikających z zajętego prawa niż wymienione w § 1, sąd na wniosek dłużnika lub wierzyciela albo z urzędu ustanowi zarządcę. Do zarządcy stosuje się odpowiednio przepisy o zarządzie w egzekucji z nieruchomości. Z powołanego wyżej przepisu wyraźnie wynika, że ustanowienie zarządcy należy do sądu. Ustanowienia zarządcy sąd dokonuje postanowieniem. Prawo, którym ma zarządzać zarządca, oraz ewentualnie zakres zarządu, powinny być w postanowieniu dokładnie oznaczone. Na postanowienie Sądu w przedmiocie ustanowienia zarządcy stronom przysługuje zażalenie.

Dodatkowo należy zauważyć, że czynności sądu nie kończą się z chwilą wydania postanowienia o ustanowieniu zarządcy. Sąd orzeka o zezwoleniu na podjęcie czynności przekraczających zwykły zarząd, rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z czynności zarządcy bądź odmawia ich zatwierdzenia, przyznaje zarządcy wynagrodzenie. Ocena sprawozdania dokonywana jest przez sąd zarówno z punktu widzenia jego prawdziwości, rzetelności i prawidłowości, jak również pod kątem celowości dokonywanych czynności (por. art. 935 k.p.c.). Odmowa zatwierdzenia sprawozdania może pociągać za sobą zastosowanie sankcji o charakterze porządkowym, takich jak odjęcie zarządu, grzywna, polecenie wykonania określonej czynności (porównaj: Grzegorz Julke : Egzekucja z nieruchomości).

W niniejszej sprawie nie można było uznać, że pozwany jest zarządcą prawa majątkowego w rozumieniu art. 910² § 2 k.p.c., gdyż nie został ustanowiony przez sąd, a z naruszeniem powołanego przepisu prawa - przez komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne. Skoro więc pozwany A. K. nie jest zarządcą to nie może ponosić odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie czynności zarządu, a więc w oparciu o postawę odpowiedzialności odszkodowawczej wskazywanej przez powódkę. Tylko dodatkowo należy zauważyć, że komornik w postanowieniu o ustanowieniu pozwanego zarządcą zobowiązał go jedynie do składania w każdy poniedziałek cotygodniowych sprawozdań ze sprawowanego zarządu. Pozwanego jako zarządcę nie obciążał obowiązek przekazywania środków pieniężnych zebranych na tacy, a co za tym idzie nie mógł on ponosić odpowiedzialności za jego niewykonanie na podstawie art. 471 k.c.

Wskazać nadto należy, że powódka we wniosku egzekucyjnym domagała się prowadzenia egzekucji z ruchomości dłużnika, środków pieniężnych, wierzytelności dłużnika oraz rachunków bankowych. W szczególności podkreśliła, że wnosi o egzekucję ze środków pieniężnych, stanowiących własność dłużnika, a pochodzących ze zbiorów przeprowadzonych w czasie mszy świętych. W dniu 6 grudnia 2012 r. komornik wydał postanowienie o odmowie dokonania zawnioskowanej czynności, uzasadniając, że są to prawa niezbywalne – środki nie stanowiące dochodu parafii, do których nie można skierować egzekucji, zgodnie z art. 831 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd Rejonowy skargę wierzycielki na tą czynność oddalił, jednakże Sąd Okręgowy w Elblągu w dniu 30 czerwca 2014 r., sygn. akt I Cz (...), na skutek zażalenia wierzycielki, zmienił zaskarżone postanowienie i uchylił postanowienie komornika sądowego z dnia 6 grudnia 2012 r. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że egzekucja ze środków pieniężnych pochodzących ze zbiorów organizowanych podczas mszy świętych jest dozwolona, a w takiej sytuacji zastosowanie znajdują przepisy art. 845 i następane k.p.c., a więc dotyczące egzekucji z ruchomości. Pieniądze jako rzeczy ruchome niewątpliwie stanowią przedmiot egzekucji z ruchomości. Komornik nie dokonał jednak zajęcia pieniędzy, a dokonał zajęcia praw majątkowych dłużnika „wynikających z art. 21 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską podpisanego w dniu 28 lipca 1993 r. do zbierania ofiar pieniężnych w trakcie mszy świętych”.

Wszczęcie egzekucji z innych praw majątkowych było sprzeczne z wnioskiem wierzycielki, a nadto nie znajdowało uzasadnienia w przepisach prawa. Egzekucja z innych praw majątkowych stanowi odrębnie uregulowany sposób egzekucji (art. 909 – 912 k.p.c.). Przez „inne prawa majątkowe” należy rozumieć prawa majątkowe, dla których nie przewidziano osobnych sposobów egzekucji. Jako przykłady praw majątkowych stanowiących przedmiot egzekucji prowadzonej na podstawie art. 909 – 912 k.p.c. wskazuje się: udział w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, akcję wyemitowaną przez spółkę akcyjną oraz komandytowo – akcyjną, prawo z patentu, prawo ochronne na wzór użytkowy, prawo z rejestracji wzoru zdobniczego, prawo z rejestracji znaku towarowego, prawo przysługujące dłużnikowi na wypadek wystąpienia ze spółki cywilnej lub jej rozwiązania, prawo, z mocy którego dłużnik może żądać działu majątku (porównaj: Tadeusz Ereciński : Komentarz do art. 909 Kodeksu postępowania cywilnego). Prawa majątkowe podlegają temu sposobowi egzekucji pod warunkiem, że są zbywalne. W celu zajęcia tego prawa, co do zasady,

konieczne jest wskazanie osoby, która z zajętego prawa jest obciążona obowiązkiem względem dłużnika. W niniejszej sprawie osoby takiej brak, gdyż wierni nie mają obowiązku świadczenia środków pieniężnych na tacę, czynią to dobrowolnie, parafia nie może od nich tego obowiązku egzekwować. Właśnie z tych względów w uzasadnieniu powołanego wyżej postanowienia Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 30 czerwca 2014 r. wskazano, że dopuszczalna jest egzekucja z pieniędzy, które zostały zebrane na tacę, a więc z pieniędzy jako rzeczy ruchomych.

Reasumując wskazać należy, że pozwany nie jest zarządcą w rozumieniu art. 910² § 2 k.p.c., dlatego też nie może odpowiadać za niewykonanie lub nienależyte wykonywanie zarządu, z którymi to działaniami i zaniechaniami powódka wiązała odpowiedzialność pozwanego. W piśmie procesowym z dnia 26 października 2015 r. powódka wyraźnie wskazała, iż nie pozywa Parafii pw. Św. J. w E., której reprezentantem jest pozwany jako jej proboszcz, a wyłącznie A. K. jako osobę fizyczną, ustanowioną zarządcą zajętego prawa. W tej sytuacji oddalenie powództwa przeciwko pozwanemu, pomimo błędnego uzasadnienia, uznać trzeba za prawidłowe.

Nie ma potrzeby, z uwagi na podstawę oddalenia powództwa i apelacji odnoszenia się do pozostałych zarzutów apelacji, w tym dotyczącego nie wykazania przez powódkę wysokości szkody.

Z tych przyczyn, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako bezzasadną.